

CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE

Seria B.

„SPATORI PENTRU GOSPODARI”

SUB DIRECTIVA REDACȚIONALĂ A D LUI PROF. UNIVERSITAR

I. SIMIONESCU

VOTUL OBȘTESC

DE

A. GOROVEI

Seria B. **CARTEA ROMÂNEASCĂ**

No. 10

Prețul Lei 3-

Către cititorii noștri

Unul din punctele principale ale programului Societății de editură „Cartea Românească” a fost și scoaterea de bibliotecă pentru răspândirea culturii în mulțime, pe prețuri cât de estine, în care scop s'a înființat de societate un *fond Cultural* special.

Dând întâietate clasicilor literaturii românești, am scos biblioteca «*Pagini alese din Scriitorii Români*». Căutarea neașteptată ce au găsit, ne dă curajul, chiar cu riscul de sacrificii, să complectăm programul propus scoțând și broșuri cu conținut științific. Lupta economică se bizue pe datele științii. Acea țară va dovedi, ai cărei locuitori nu vor munci dibuind ca prin negură ci vor fi conștienți de ce voesc și de ce pot săvârși. Economisirea timpului și a brațelor, ca și agerimea minții în născocirea zilnică a mijloacelor de lucru, știința le procură mai cu ușurință.

Potrivit acestora apărem astăzi cu cele dintâi broșuri din «*Cunoștințe folositoare*», titlul general ales pentru ele. Vor ieși cu timpul, săptămânal, în patru serii. Fiecare serie cu o anumită natură de cunoștinți, va avea o copertă și un subtitlu deosebit, iar paginația lor va fi astfel în cât se vor putea întocmi la sfârșit într'un volum deosebit.

Seria A, cu subtitlu: *Știința pentru toți*, va trata pe înțelesul tuturor, diferite probleme științifice din toate domeniile, menite să lărgescă și întărească cunoștințele fiecărui.

Seria B, cu subtitlu, *Sfaturi pentru gospodari*, cuprinde subiecte cu aplicarea cunoștințelor în viața de toate zilele, ținând seamă mai ales de trebuințele igienice, agricole, etc. ale populațiunii noastre rurale.

Seria C, cu subtitlu: *Din lumea largă*, cuprinde descrierea locurilor, lucrurilor și a oamenilor din alte țări. Experiențele altor popoare mai vechi, știute de oricine, pot cruța munca de încercare a popoarelor mai tinere.

Aceste serii vor fi scoase sub îngrijirea redacțională a D-lui I. Simionescu membru al Academiei Române și Profesor la Universitatea din Iași.

222161

VOTUL OBȘTESC

DE

ARTUR GOROVEI

Membru Cor. Academia Română.

Drepturile politice.

Fiecare om are datorii de îndeplinit în societate, după cum are și drepturi, pe care trebuie să i le respecteze toată lumea, și de care să se folosească în toată libertatea.

Am datoria să-mi cresc copiii în religia strămoșască, și să scot din ei oameni cinstiți și cetățeni folositori țării; am datoria să mă supun legilor țării, să nu fac fapte rele, să respectez drepturile altuia, dar am și dreptul ca nimeni să nu se atingă de averea și de cinstea mea, să mă respecteze și să nu mă vatăme întru nimic.

Drepturile care sunt cu privire la persoana și la averea mea, se numesc *drepturi civile*. Dar eu trăesc în societate, adică într'o adunătură de oameni pe care-i leagă aceleași legi, întru îndeplinirea acelorași datorii; legile acestea se fac tot de oameni, și tot de oamenii cu cari trăesc eu împreună; se presupune, adică, cum că fiecare lege trebuie să fie făcută și cu învoirea mea, ca să mă supun ei. Legile sunt de mai multe feluri;

unele privesc numai pe locuitorii dintr'o comună, precum sunt diferitele regulamente comunale, care pot să fie într'un fel în comuna mea, și într'alt fel în comuna vecină; alte legi privesc pe toți locuitorii întregii țări. Așa, de pildă, legile care regulează legăturile dintre oameni, în cece privește persoana și averea fiecăruia dintre noi, precum este *codul civil*, ori *codul comercial*, sau legile care hotărăsc datoriile noastre în societate și arată ce pedepse se dau acelor care nesocotesc aceste datorii, cum este *codul penal* și altele de felul acesteia, toate aceste legi sunt deopotrivă pentru toți locuitorii României, și toate legile, atât acele care privesc pe locuitorii comunelor în parte, cât și acele care privesc pe toți locuitorii țării, sunt făcute după anumite forme, și la facerea lor avem dreptul fiecare dintre noi să ne amestecăm, să ne dăm părerea dacă sunt bune sau nu, dacă se potrivesc cu nevoile noastre sau ba.

Dar oare ar fi cu putință ca acei câteva mii de locuitori dintr'o comună, să se adune în consiliu comunal ca să facă legile cu privire la administrația comunală, precum bugetul, regulamentele, și să hotărască asupra tuturor chestiunelor cu privire la interesele comunei? Sau ar fi cu putință ca toți locuitorii țării, câteva milioane de oameni, să se adune în București, să-și lese treburile luni de zile în șir, ca să puie la cale treburile țării și să alcătuiască legile?

Se înțelege că o asemenea nebunie nu poate

să intre în mintea nimănui, și de aceea s'a născocit un mijloc prin care fiecare locuitor poate să-și spuie cuvântul și în treburile comunei, adică în consiliul comunal, și în treburile județului, adică în consiliul județean, cum și în treburile țării întregi, adică să aibă rostul lui în sfatul țării, în Cameră și Senat.

Și cum se poate ajunge ca fiecare dintre noi să aibă aceste rosturi, fără să fie în consiliul comunal, ori în consiliul județean, ori fără să fie deputat sau senator?

Să presupunem că mai mulți locuitori dintr'un sat, patruzeci sau cincizeci de oameni, au o judecată la tribunal cu un alt locuitor, pentru o pricină oarecare. Dacă ar trebui ca toți acești cincizeci de oameni să se ducă la tribunal, la fiecare termen, ar fi o mare greutate și o mare pagubă, pentru toți; de aceea s'a învoit, prin lege, ca toți cei cincizeci să împuternicească pe unul singur, sau pe câțiva, ca să umble în judecată pentru dânșii, și toți se îndatorează să recunoască bune, ca și cum ar fi făcute de ei, toate punerile la cale pe care le-ar face, în acea pricină, împuternicitul lor. Acest împuternicit are dreptul *de a reprezenta* pe toți acei cari l-au împuternicit.

Tot așa se face și pentru punerea la cale a treburilor publice, ale comunei, ale județului și ale țării întregi; cetățenii împuternicesc pe câțiva dintre ei să-i reprezinte în consiliul comunal, în consiliul județean, în Cameră și în Senat, și împuternicirea aceasta se face alegându-se, dintre

cetățeni, pe cei mai vrednici ca să fie membri în consiliul comunal, în consiliul județean, ca să fie deputați sau senatori.

Drepturile acestea se numesc *drepturi politice*.

Cine are drepturi politice?

Cea întâi condiție care se cere, pentru ca cineva să aibă drepturi politice, este să fie *român*.

Român este oricine se naște dintr'un tată român, oriunde ar trăi acel tată. Trăește el în România, ori într'o țară străină, dacă este de neamul lui *român*, și nu și-a pierdut această calitate, fiul ce se va naște este *român*, chiar dacă mama ar fi străină. După legile noastre, calitatea de cetățean român se socotește numai de pe tată, și dacă o româncă se căsătorește cu un străin, copiii ce se nasc din această căsătorie sunt *străini*.

Aceștia sunt *români din naștere*, sau — cum se zice — români de origină. Dar poate cineva să devie român, chiar dacă părinții lui sunt străini, supuși ai unui stat străin, dacă îndeplinește niște forme arătate în anumite legi, care regulează cum se fac împământămintele sau naturalizările.

În urma războiului s'au lipit, la vechiul regat al României, țările românești care au fost răpite de vecini, și au stat atâta amar de vreme sub stăpânire străină; toți locuitorii acelor țări: bucovineni, basarabeni, ardeleni, bănățeni, au devenit români, numai dacă nu vor să se lepede de acest

drept, ca să fie supuși altor țări. De asemenea, printr'o anume lege, au devenit români și locuitorii străini din vechiul regat, cari au îndeplinit anumite condiții și formalități.

Să nu credem, prin urmare, că sunt români numai *creștinii*, căci aceasta ar fi o mare greșală.

A doua condiție ca să aibă cineva drepturi politice, este să fie *bărbat*, căci la noi în țară femeile nu au drepturi politice.

Altă condiție este să ai o anumită vârstă, să fii *major*, adică să ai 21 de ani împliniți.

Drepturile politice se cuprind mai cu seamă în dreptul de a fi *alegător* și de a fi *ales*.

Dreptul de a fi alegător.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Mai înainte vreme nici nu se pomenea despre drepturile politice ale cetățenilor. În țările noastre, ca și în celelalte țări din lume, nu se putea vorbi despre *cetățeni*, în înțelesul de astăzi al cuvântului; pe atunci locuitorul unei țări nu avea nici un rost în rânduirea treburilor publice. La noi, bunăoară, Domnitorul era stăpân pe viața și pe averea tuturor locuitorilor; când voia, îi ucidea, le luă averea, și nimeni nu putea să se împotrivescă, nu avea cui să jăluiască. Domnitorul făcea și legile, puține câte s'au făcut; într'un cuvânt: voința Domnitorului era singura lege pe pământ.

Dela o vreme, însă, lucrurile s'au schimbat; fiecare om a fost socotit ca o ființă cu drepturi

pe care poate, să ceară să i se respecte, și cu datorii pe care este dator să le îndeplinească; fiecare om a fost socotit vrednic de a-și spune cuvântul lui în treburile țării, și când s'a hotărât și la noi să fie *Corpuri legiuitoare*, adică să se aleagă deputați în *Cameră* și senatori în *Senat*, s'au recunoscut și la noi drepturile politice, după cum s'au recunoscut și când a fost vorba de ales membri în consiliul comunal, ori în consiliul județian. Într'un cuvânt s'a dat fiecăruia dreptul de alegător.

La început dreptul acesta erà mai mărginit; aveà dreptul de vot fiecare cetățean care îndeplinea oarecare condiții, dar nici aceia toți nu votau de-a dreptul pe deputați. Alegătorii erau împărțiți în *colegii*, adică în diferite clase. Unii, acei cari aveau avere mai mare, votau în colegiul întâi; alții, cu averi mai mici, votau în colegiul al doilea și al treilea, iar sătenii cari nu aveau avere votau în colegiul al patrulea. Mai pe urmă s'au împuținat colegiile, s'au făcut numai trei, și în colegiul al treilea erau unii, precum neștiutorii de carte, cari nu votau de-a dreptul, ci prin delegațiune, adică un număr de locuitori alegeau în comuna lor unul sau mai mulți delegați, cari se duceau în capitala județului și acolo, împreună cu ceilalți alegători din acelaș colegiu, alegeau pe deputați.

Lumea este așa rânduită ca lucrurile să se tot schimbe, după nevoile care se ivesc. Și nici nu s'ar putea să fie altfel, după cum nu se poate

să fie numai primăvară, ori omul să fie numai tânăr. Așa s'au schimbat și rânduelile în privința dreptului de alegător, și astăzi, după legea nouă care s'a făcut, toți locuitorii țării au deopotrivă dreptul de vot.

Votul obștesc.

Astăzi avem votul obștesc: toți cetățenii români majori, aleg, prin vot obștesc, obligator, egal, direct și secret și pe baza reprezentărei proporționale, un număr de deputați, proporțional cu populația.

Așa spune articolul 1 din Decretul-lege electoral No. 3402 din 14 Noembrie 1918, și să încercăm să lămurim glăsuirea acestui articol.

Vot obștesc însemnează că toți locuitorii de pe pământul României cari sunt români, au dreptul de vot, ceceace, în alte cuvinte, se mai numește și *vot universal*. Au acest drept, bineînțeles, dacă îndeplinesc condițiunile pe care le vom arăta mai la vale.

Vot obligator însemnează că toți alegătorii sunt datori să voteze, și cine nu vine la vot, fără o pricină bine cuvântată, este pedepsit. Pricină binecuvântată ar fi boala, sau altele care l-ar împedica pe alegător de a veni la vot.

Vot egal însemnează că nu se mai ține în seamă cine are avere mai mare sau mai mică, sau nu are niciun fel de avere; nu se ține în seamă cine-l învățat ori cine nu știe nici măcar

să citească; toți locuitorii țării au vot egal, profesorii cei mai vestiți de pe la universități, ca și omul care n'a trecut pragul școalei, sunt tot o apă, au acelaș drept de vot egal.

Vot direct însemnează că toți alegătorii votează deadreptul pe deputați, fără a mai fi delegați, ca înainte vreme, cari să reprezinte pe câte cincizeci de alegători, de pildă, cari aveau *vot indirect*.

Vot secret însemnează că nimeni nu are voie să cerceteze cum votează un alegător, care numai el singur trebuie să știe pe cine vrea să aleagă deputat, fără a da nimănui socoteală de ceea ce face.

Reprezentare proporțională însemnează că dacă sunt mai multe partide politice care au candidați la alegere, dintre care un partid are mai mulți partizani, iar altul mai puțini, apoi să nu se aleagă deputați numai dintre membrii partidului celui mai numeros, ci să fie puțința de a se alege și din partidul cu membri mai puțini. Asta-i o treabă foarte dreaptă, și vine în ajutorul hunei rândueli care trebuie să fie în orice țară, unde toate naționalitățile au dreptul să fie reprezentate în Sfatul țării, și fără de reprezentare proporțională acest drept nu s'ar putea împlăni.

Număr de deputați proporțional cu populația, însemnează că dacă într'un județ sunt mai mulți locuitori, și numărul deputaților de ales va fi mai mare.

Circumscripții electorale.

Fiecare județ formează ceea ce se cheamă o *circumscripție electorală*, și se alege câte un deputat la fiecare număr de 50.000 de locuitori. Dacă ar fi într'un județ 200.000 de locuitori, ar trebui să se aleagă patru deputați; dar dacă ar fi 229.000 câți s'ar alege? Tot numai patru, iar dacă ar fi 231.000, s'ar alege cinci. Asta înseamnă reprezentare proporțională, și după legea noastră se alege un deputat și la fracțiunea suplimentară superioară numărului de 30.000 locuitori. Dacă însă un județ nu are 200.000 locuitori, tot patru deputați se aleg, pentru că fiecare județ trebuie să aibă cel puțin patru.

Regulele acestea sunt pentru deputați. Pentru senat, unde votează numai alegătorii cari au vârsta de 40 de ani împliniți, alegerea se face tot pe circumscripții electorale, și numărul senatorilor de ales în fiecare județ este tot proporțional cu populația, dar la Senat nu se mai face alegerea pe baza reprezentărei proporționale, ci se alege acela care are mai multe voturi. Se alege câte un senator la fiecare număr de 100.000 locuitori și la fracțiunea suplimentară superioară numărului de 60.000 locuitori, fără ca un județ să aibă mai puțin de 2 senatori.

Regula generală este că numai alegătorii cari au 40 de ani împliniți votează la senat; cu toate acestea acei cari au fost înscriși ca alegători la

Senat în listele definitive dela 1 Ianuarie 1916, pentru colegiul I și II, sunt primiți să voteze și sub legea nouă.

Cine poate să fie ales.

Ca să poată cineva să fie ales deputat, trebuie să îndeplinească următoarele condițiuni:

- a) Să fie cetățean român.
- b) Să se bucure de drepturile civile și politice;
- c) Să aibă 25 de ani împliniți;
- d) Să aibă domiciliul real în România, adică să nu steie de obște în țări străine.

Ca să poată fi ales senator, se cer aceleași condiții, cu deosebire că în loc de 25 de ani, trebuie să aibă 40 de ani împliniți.

Cine nu poate să voteze și nu poate să fie ales.

Chiar dacă ar îndeplini toate condițiile pe care le-am arătat, ca să poată fi alegător și să poată să fie ales, tot nu au acest drept acei *incapabili* și *nedemni*.

Incapabili de a fi alegători sau aleși, sunt unii oameni care numai vremelnicește au oarecare pricini care li face această *incapacitate*, și cari când pricina dispare, devin *capabili*, pe când *nedemni* rămân nedemni pe toată viața lor.

Incapabili sunt acei puși sub interdicție sau consiliul judiciar, cum și cei în stare de faliment

și nereabilitați. Cineva poate să fie astăzi interzis și mâine să i se ridice interdicția, după cum un falit poate să fie *reabilitat*, adică să i se deie din nou dreptul de a fi comerciant, drept care i-l ridicase starea lui de falit.

Sunt nedemni de a fi alegători sau aleși:

a) Cei condamnați pentru crime, adică pentru faptele pe care le judecă Curtea cu jurați;

b) Cei condamnați pentru falsificare de sigiliul Statului sau de bonuri de ale Statului și bilete de bancă, (art. 117 până la 121 din codul penal); pentru că s'au servit cu bună știință de actele de care se vorbește mai sus (art. 126); cei condamnați pentru falșuri de înscrisuri private (art. 127); condamnații pentru că s'au servit cu certificate false, că au plăsmuit atestate de bună purtare, acte de sărăcie și altele de acestea (art. 138, 139); cei condamnați pentru că fiind funcționari publici au sustras bani, au luat mită, au făcut acte oprite pentru dânsii, (art. 138 până la 146); cei condamnați pentru tănuire de persoane care au săvârșit crime, tănuire făcută, ca să tragă folos (art. 197); cei condamnați pentru spargere de sigilii (art. 200—205); pentru atentat la bunele moravuri (art. 267, 268); pentru ascundere de cadavre a persoanelor omorâte sau moarte în urma unor loviri sau răniri, dacă ascunderea s'a făcut pentru ca să tragă un folos (art. 285); cei condamnați pentru mărturie mincinoasă (art. 291); pentru jurământ mincinos (art. 293); pentru furt (art. 308—311); pentru întrebuințare

de chei mincinoase; pentru abuz de încredere (art. 322—325), și cei condamnați pentru înșelăciune (art. 334);

c) Persoanele care sunt în deobște cunoscute că țin case de prostituție sau case de joc de noroc; cei cari țin case de joc de noroc sunt oprți de a fi alegători sau aleși, numai dacă au fost oșândiți prin hotărîri definitive.

d) Cei condamnați de instanțele judecătorești militare pentru dezertare, sau condamnați la degradare militară, ca pedeapsă principală sau accesorie.

Datoria fiecărui om cinstit este să aducă la cunoștința autorităților, și în deosebi la cunoștința președintelui tribunalului, toate cazurile pe care le cunosc despre persoanele înscrise în listele electorale, și care ar fi incapabile sau nedemne de a fi alegători sau aleși, pentru că o asemenea persoană strecurată într'o listă electorală, este o rușine care se răsfrînge asupra tuturor alegătorilor cinstiți.

Militarii în activitate și toți acei cetățeni cari ocupă o funcțiune de orice fel, plătită de Stat, de județ sau de comună, sau de așezăminte de utilitate publică, ale căror bugete se votează de Adunarea deputaților, ca să poată fi aleși deputați sau senatori, trebuie să demisioneze din funcțiune cel mai târziu la data declarării candidaturii. Tot așa trebuie să facă și funcționarii din serviciul instituțiilor particulare, cari sunt numiți prin decret regal.

Un deputat sau un senator care primește o funcțiune, încetează de a mai fi deputat sau senator. Această regulă nu se aplică însă dacă un ales este numit în funcțiunea de preot, profesor universitar sau secundar, institutor și învățător cu titlul definitiv.

Biourourile electorale centrale.

În fiecare capitală de județ este un biou electoral central, care pune la cale treburile privitoare la alegeri. Acest biou este de-a dreptul sub președinția președintelui tribunalului, iar în județele unde sunt tribunale cu mai multe secții, biourul este sub președinția primilor președinți ai secțiilor. În biou este și grefierul.

Dacă ar fi să voteze în capitala județului toți alegătorii, precum se făcea mai înainte, votarea ar fi anevoioasă; astăzi numărul alegătorilor este așa de mare, că toată lumea asta n'ar mai încăpea în oraș. Afară de asta prea multă vreme ar avea de perdut un om, ca să meargă, dela marginea județului, până în capitală, ca să voteze. De aceea fiecare circumscripție electorală, adică fiecare județ, este împărțit în mai multe secțiuni și sub-secțiuni de votare, după câte judecătorii de ocol sunt în județ. Secțiunile și subsecțiunile sunt prezidate de judecători.

Președintele biourului electoral central regulează cine să prezideze bioururile secțiunilor.

Cu 15 zile înainte de ziua alegerii, președin-

tele biuroului electoral central trebuie să afișeze niște publicații, prin care să aducă la cunoștința alegătorilor, ce anume comuni votează la fiecare secțiune, sau la fiecare subsecțiune, și în ce zi anume.

CertIFICATELE DE ALEGĂTOR.

Primăria trebuie să deie fiecărui alegător un certificat în care să se arăte numele alegătorului și colegiul în care votează, adică la Cameră ori la Senat. Cel care știe carte, dă adevărul că a primit certificatul, iar pentru neștiutorii de carte, primarul sau alți slujbași care împarte certificate, trebuie să adeverească, sub iscălitura lui, că alegătorul a pus degetul pe dovadă. Cine n'are certificat, nu poate să voteze. Alegătorul iscălește pe certificat.

Certificatele se dau după listele electorale care se întocmesc la fiecare primărie, în deosebi pentru Cameră și pentru Senat.

Fiecare alegător trebuie să se intereseze de listele electorale, să vadă de nu cumva el nu-i pe listă, ori sunt trecuți dintre aceia cari nu au dreptul la vot. Pentru aceasta listele electorale se afișează la fiecare primărie, cel mai târziu cu 40 de zile înainte de data alegerii.

Dacă cineva care are drept de alegător nu-i înscris pe listă, are dreptul ca în timp de zece zile dela data afișării listei, să ceară dela judecătoria ocolului respectiv înscrierea lui. La a-

ceastă cerere va alătură și actele cu care dovedește că întrunește condițiunile cerute de lege pentru a fi alegător. Judecătorul, dacă găsește cererea întemeiată, face îndată o adresă către primărie ca acel nedreptățit să fie înscris, și să i se deie certificatul de alegător.

De asemenea, dacă este înscris pe listă cineva care nu are acest drept, oricare alegător poate să conteste înscrierea lui. Contestația se face, tot în termen de zece zile dela data afișării listei, și tot la judecătorul de ocol. În termen de cinci zile, judecătorul este dator să judece contestația. Dacă judecătorul găsește contestația întemeiată, dă de știre primăriei să-l șteargă de pe listă pe cel contestat, și să anuleze cartea de alegător.

Cu cinci zile înainte de data alegerilor, lista electorală rămâne definitivă, și nu se mai poate face în ea nici o schimbare.

S'ar putea întâmpla ca un primar să nu elibereze certificatele de alegător, din o pricină oarecare. Cel nedreptățit are dreptul să se tângue, în scris sau verbal, în ajunul alegerii, judecătorului care prezidează secțiunea în care votează, și judecătorul îndată îi face dreptate.

Dacă cineva pierde certificatul de alegător, are dreptul să ceară un duplicat, pe care primarul nu poate să i-l refuze.

Dacă cineva ar găsi un certificat pierdut, și ar vota cu el, în locul celui în drept, este pedepsit

cu închisoare până la trei luni și cu amendă până la două mii de lei.

Declarațiunile de candidatură.

Cine vrea să se aleagă deputat sau senator, trebuie să îndeplinească o formalitate care se numește „declarațiune de candidatură”.

Declarațiunea aceasta se face cel mai târziu cu 15 zile înainte de ziua hotărâtă pentru alegere.

Nimeni nu poate să-și declare el singur candidatura, ci pentru Cameră, trebuie să fie depusă de cel puțin 50 de alegători, iar pentru Senat de cel puțin 25, cari se prezintă înaintea președintelui tribunalului, cu o cerere în două exemplare, în care declară că propun candidatura d-lui cutare.

Propunătorii de candidatură pot să nu vie în persoană la tribunal; pentru asta întăresc cererea la judecătorul de ocol în circumscripția căreia își au domiciliul, și unul din ei, sau chiar candidatul, o duce la tribunal.

Declarația așa făcută, tot nu are nici o putere dacă nu declară și candidatul că primește să candideze.

Consimțământul candidatului se poate da odată cu declarația candidaturii, sau după depunerea ei, dar în termenul de 15 zile înainte de ziua hotărâtă pentru alegere.

O declarație de candidatură se poate face sau individual sau pe liste de grupări politice.

Iată ce însemnează aceasta: Să presupunem

că se fac alegeri generale, și că în județul meu trebuie aleși patru deputați. Cincizeci de alegători pot să propue un singur candidat, în loc de patru (candidatură individuală), dar tot acei cincizeci de alegători, cari vor să susție lista unei grupări politice, precum ar fi, de pildă, să susție pe candidații partidului liberal, pot să prezinte o declarație de candidatură la un loc pentru cei patru candidați ai grupării politice.

Nu este o lege ca declarația de candidatură să cuprindă numai candidați ai unui partid politic; alegătorii pot să alcătuiască o listă de oameni cinstiți din toate partidele politice, sau de oameni cari nu sunt înscrși în niciun partid politic, dar cu condiția ca lista să nu cuprindă mai multe persoane decât deputați trebuiesc aleși. Dacă se aleg în acel județ patru deputați, lista nu trebuie să cuprindă cinci persoane. Mai puține persoane, se poate.

Un candidat nu poate figura pe două liste în aceeași circumscripție, pentru că s'ar putea întâmpla să fie ales pe amândouă listele, și atunci un județ care ar trebui să aibă patru deputați, ar rămânea numai cu trei.

Un candidat își poate retrage candidatura, cu 15 zile înainte de ziua hotărâtă pentru alegere, și dacă după ce s'a retras, se răzgândește și vrea să-și puie din nou candidatura, trebuie să îndeplinească aceleași formalități dela început, dacă este în timpul prevăzut de lege pentru a depune candidatura.

Sunt la noi în țară încă mulți oameni cari nu știu carte, și au dreptul de vot. Cum să poată ei să știe pe cine să voteze, dacă votul este secret și n'are voie un alegător să pue pe altul să-i arăte, pe buletin, care-i numele persoanei pe care vrea s'o voteze? Ca să poată vota și un neștiutor de carte, și votul să fie secret, s'a hotărît ca fiecare listă să aibă un semn al ei, după care să se eie alegătorul. Semnul trebuie să fie, cum se zice, o figură geometrică simplă, sau o combinație de asemenea figuri. Figură geometrică simplă ar fi un cerc, ori un patrat, iar combinații de asemenea figuri sunt: crucea, secerea, plugul, steaua, și altele.

Nu pot să fie două liste cu acelaș semn, căci s'ar încurcă neștiutorii de carte, și dacă două liste pun acelaș semn, semnul rămâne al aceia care l-a depus mai înainte la tribunal.

O grupare politică poate să eie un semn pentru toată țara, îndeplinind anume formalități prevăzute în lege.

Candidații au dreptul să privigheze ca alegerea să se facă cinstit și cu împlinirea tuturor cerințelor legii. Dar fiind atâtea secțiuni de votare într'un județ, ce ar putea să facă un candidat! De aceea fiecare listă are dreptul să-și aleagă doi delegați și doi asistenți de fiecare secțiune și subsecțiune de votare. Delegați și asistenți pot să fie numai alegători știutori de carte din circumscripție, și cari nu sunt funcționari publici.

După ce s'a trecut termenul până când se pot

pune candidaturile, președintele tribunalului, a-
dică al biuroului electoral central, dă de știre la
București, la Ministerul de justiție, despre can-
didaturile depuse. Acolo, la minister, este o comi-
siune compusă din președinții Curții de apel
din Capitală, care comisiune verifică dacă decla-
rațiunile de candidaturi s'au făcut după cum cere
legea, și comisiunea aceea dă învoire pentru ti-
părirea buletinelor de vot.

Buletinele de vot.

Președintele biuroului electoral central se în-
grijește de tipărirea buletinelor de vot, care se
face cu cheltuiala Statului.

Buletinele de vot se tipăresc pe hârtie albă,
în forma unei coli de hârtie de scrisori, adică
îndoită în două, și deci având patru fețe. Dacă
sunt multe liste și nu încap numai pe o față, se
tipăresc pe a doua față, și pe a treia, dar fața a
patra trebuie să rămâe netipărită, și pe ea se pune
pecetea judecătoriei, pentru ca să nu se poată
schimbă buletinele.

Fața buletinului se împarte în despărțituri
egale, într'un fel de căsuțe; fiecare căsuță are
un număr, cuprinde semnul listei și numele can-
didaților de pe acea listă. Numărul listelor se dă
după rândul în care au fost depuse; așa se în-
țelege că lista No. 1 este cea depusă întâi, iar
numele candidaților se tipărește după rândul din
declarațiile de candidatură.

Buletinele de vot se afișează, înainte de alegere, la tribunal, și la toate judecătoriile de ocol din județ, pentru ca alegătorii să le cunoască, și cei neștiutori de carte să se deprindă cu semnele.

În ziua de alegere, președintele secțiunii sau sub-secțiunii, completează biurul. Asistenții aleși de candidați sunt puși pe o listă, și dintre cei cari sunt de față, președintele trage la sorți un număr de asistenți câți crede el că ar fi trebuincioși pentru înlesnirea lucrărilor alegerii.

Cum se votează

Cetățenii cari au primit certificatul de alegător, sunt datori să voteze la secțiunea sau sub-secțiunea de care atârnă comuna în care domiciliază. Alegătorul care nu votează, este dat în judecată, și poate să fie condamnat cu amendă până la 500 de lei, dacă nu va face dovada că a lipsit dela vot pentru pricini temeinice, sau că a fost împiedicat din cauza unui serviciu public pe care-l exercită.

Judecata se face la judecătorul de ocol, cu drept de apel la tribunalul județului, în termen de zece zile dela pronunțare, dacă partea a fost față, sau dacă s'a judecat în lipsa părții, în termen de zece zile dela comunicarea cărții de judecată.

Dacă un alegător are un temeiu care-l împiedică de a veni la vot, face o cerere scrisă către președintele secțiunii sau sub-secțiunii la care votează, arătând pricina care-l împiedică de a

veni la vot, și alăturând și actele care dovedesc temeinicia cererii lui. Această cerere poate să o prezinte președintelui, oricare alt alegător pe care l'ar însărcina cu aceasta cel interesat.

Indatorirea de a vota, sub pedeapsă în caz de abatere, este adevărat că știrbește libertățile pe care ni le garantează Constituția, dar s'a socotit că este nevoie a se hotărî astfel, pentru că mai înainte de această lege se întâmpla ca unele administrații să oprească sate întregi de a veni la vot, când bănuiau că ar vota contra guvernului, și obligând pe fiecare alegător să voteze, asemenea lucruri, care sunt tot o știrbire a libertăților cetățenești, nu se mai pot întâmpla.

Alegerile pentru Adunarea deputaților (Cameră) țin trei zile, iar cele pentru Senat două zile, pentru că la Senat sunt mai puțini alegători.

Alegerea începe la ceasurile 8 de dimineață și ține până la 8 seara. Dacă mai sunt alegători prezenți cari nu au votat până la acel ceas, președintele are dreptul să prelungească alegerea până la 10 noaptea.

Alegătorii vin la vot în ziua arătată în publicații pentru fiecare comună în parte.

La orele 6 din ultima zi de alegere, adică în ziua a treia pentru Cameră și în a doua pentru Senat, alegerea se încheie. (In lege se spune: „scrutinul se va declara închis”).

Când se suspendă votarea, în fiecare seară, președintele pune peceți pe urne, și le așează într'o cameră a localului în care se votează, în-

chide ușa acelei camere, pune peceti pe ușă și dă paza pecetilor în seama comandantului trupei care trebuie să fie la fiecare secțiune de votare.

A doua zi, înainte de a se începe votarea, președintele, în fața celor prezenți, verifică sigiliile, și dacă le găsește atinse, încheie proces-verbal, și după isprăvirea votărei trimete în judecată pe cei însărcinați cu paza lor. Pedeapsa unor asemenea vinovați este cel puțin un an de zile de închisoare, fără să li se poată micșora pedeapsa pentru niciun motiv.

În sala de alegere sunt mai multe *gherete* în care se votează; numărul lor atârnă dela mulțimea alegătorilor.

Ghereta este un fel de cușcă de lemn, cu pereții fără crăpături, și cu ușă care se închide bine, ca să nu poată vedea nimeni ce face alegătorul înăuntru. În gheretă este o măsuță.

Câte gherete sunt în camera de votare, atâția alegători intră deodată. Fiecare alegător prezintă președintelui certificatul de alegător, care-i dă în schimb buletinul de vot, stampila pentru votare și un creion. Certificatele rămân la biurou și se face din ele un dosar.

Alegătorul intră în gheretă, unde nu-l vede nimeni ce face și unde numai cugetul lui poate să-l sfătuiască. Se uită pe listă, și hotărăște pe cine votează. Dacă vrea să voteze o listă întreagă, aplică stampila înăuntrul căsuței (a patratului) de pe buletin în care sunt tipărite numele candidaților. Pe stampilă scrie cuvântul „Votat”. Dacă

vrea să voteze numai pe unii din acea listă, șterge mai întâi cu creionul listele celelalte, iar de pe lista cea bună, șterge numai numele candidaților cari nu-i plac, dar cu băgare de seamă ca să nu atingă și alte nume. Insfârșit, tot cu regula asta, poate să voteze candidați de pe mai multe liste, dar fără ca numărul celor rămași neșterși să treacă peste numărul deputaților de ales în fiecare județ.

Un alegător poate să nu voteze pe nimeni, chiar dacă merge la vot. Pentru asta își poate *anula* buletinul. Anularea se face dând înapoi președintelui, după ce iese din gheretă, buletinul așa cum l-a primit, fără să aplice stampila, ori punând stampila pe mai multe liste, ori ștergându-le pe toate cu creionul.

Buletinul astfel făcut chiar din greșală, este nul, și nu se ține în seamă la facerea socotelilor voturilor.

După ce a votat cum a gândit îndoeste buletinul în patru, astfel ca fața albă pe care este stampila judecătoriei, să rămâe în afară. Buletinele îndoite cu listele în afară, se anulează.

Președintele primește buletinul, examinează dacă are ștampila judecătoriei, și-l vâără în urnă, având grijă să nu se deschidă buletinul, ca să nu poată nimeni controla cum a votat alegătorul.

Urna este o cutie cu capac, cu o deschizătură prin care se vâără buletinele. În fiecare biurou de votare sunt mai multe urne, ca să încapă toate buletinele.

Dacă s'ar întâmpla să se deschidă un buletin, din greșală, ca să se vadă ștersăturile de pe el, președintele este dator să-l ardă, și să deie alegătorului alt buletin, ca să voteze din nou.

Când iese din gheretă, alegătorul trebuie să deie înapoi președintelui și ștampila de votare.

Dacă un alegător zăbovește prea mult în gheretă, și prin aceasta întârzie pe alții să voteze, președintele poate să-l poftască să iasă mai repede.

S'ar putea întâmpla ca unui alegător să-i vie gustul să nu prezinte președintelui buletinul și ștampila de votare, cu gând că prin aceasta ar zădărnici alegerea. Pe un asemenea alegător, președintele îl dă în paza trupei, ca să nu comunice cu nimeni până la sfârșitul alegerii. Cluj

Votul fiind secret, nimeni nu are dreptul să încerce măcar să descopere cum a votat un alegător. Nici cu privilegiul unei cercetări judecătorești, ori într'o anchetă parlamentară, acest secret nu poate să fie atins.

Dacă un alegător știe că o persoană se prezintă sub numele unei alteia, poate să-i conteste identitatea, adică să reclame președintelui că acesta nu este alegătorul din buletinul cu care se prezintă. În asemenea caz, dacă persoana contestată știe ceti și scrie, președintele îl pune să iscălească în fața lui, să vadă dacă-i seamănă iscălitura cu cea de pe certificatul de alegător. Dacă nu știe carte alegătorul, atunci judecătorul se informează dela alegătorii din sală, ori dela

cei de afară, și dacă se dovedește contestația întemeiată, îl oprește pe acel alegător de a vota, închee lucrări și-l dă în judecată.

După ce se încheie votarea, președintele în fața candidaților, a delegaților și asistenților prezenți, deschide urnele, scoate fiecare buletin și citește, cu glas tare, numărul listei sau numele candidaților votați individual. Grefierul care însoțește pe președinte și unul din asistenți, țin câte o listă în care se trece numărul total al votanților, numărul voturilor nule sau anulate, listele de candidați, după rândul înscris în buletin, și numărul voturilor de fiecare candidat. Pentru Cameră, se înseamnă și numărul voturilor întrunit de fiecare listă.

Toate aceste lucrări sunt constatate într'un proces-verbal semnat de președinte, de grefier și de asistenți. Un exemplar rămâne la secția de votare, iar buletinele votate și cele care au mai rămas, se ard.

În timp de 24 de ceasuri dela încheierea procesului-verbal, președintele secțiunii sau sub-secțiunii vine cu dosarul tuturor lucrărilor în capitala județului și-l prezintă președintelui biurolui electoral central, care centralizează rezultatele, și face socotelile voturilor pentru a se ști cine este ales.

Cine este ales ? Reprezentarea proporțională.

Președintele biurolui electoral central adună rezultatele dela toate secțiunile și subsecțiunile,

și face două liste: pe una trece suma totală a voturilor obținute de toți candidații cari formează o listă, și alta cuprinzând suma totală a voturilor obținute de fiecare candidat în parte.

Socoteala aceasta se face pentru alegerile de Cameră.

Să presupunem că un județ are 30.000 de alegători cari aleg 4 deputați, și că la alegere sunt două liste de grupări politice, și două liste cu câte un candidat individual, iar numărul de voturi exprimate se împarte astfel:

Lista 1.		Lista 2.	
Alecă	25.000	Ion	14.000
Vasile	18.000	Nicu	6.000
Ilie	17.000	Tomă	5.000
Toader	15.000	Sandru	3.000
	<u>75.000</u>		<u>28.000</u>

iar lista 3, cu Mircea, are 9.000 și lista 4, cu Sorin, are 8.000.

Totalul voturilor listei 1, adică 75.000, și totalul celorlalte liste, adică cifrele 28.000, 9.000 și 8.000 se numește *masa electorală* a fiecărei liste.

Masa electorală a fiecărei liste se împarte pe rând cu numerile 1, 2, 3 și 4, adică cu numărul de deputați ce trebuiesc aleși. Făcând această socoteală, găsim că masa electorală a listei 1 dă următoarele numere: 75.000, 37.500, 25.000 și 18.750, iar masa electorală a listei 2 dă: 14.000, 7.000, 4.666, 3.500. Masa electorală a listelor 3 și 4 nu mai avem nevoie să o împărțim. Avem

astfel opt *cături*, și fiindcă se aleg numai patru deputați, căutăm care este câtul cel mai mic dintre cele patru numere mai mari, și găsim că numărul 18.750 este acel cât, care se numește *împărțitor comun*. Împărțim fiecare masă electorală cu acest împărțitor comun, și de câte ori se cuprinde împărțitorul comun în masa electorală a unei liste, atâția deputați dă acea listă. Făcând această socoteală, găsim că numărul 18.750 se cuprinde exact de patru ori în numărul 75.000, care este masa electorală a listei 1, și prin urmare toți candidații de pe lista 1 sunt aleși.

Să presupunem însă o altă împărțeață a voturilor:

BCU Cluj / Central University Library Cluj

<u>Lista 1.</u>	<u>Lista 2.</u>	<u>Lista 3.</u>
Alecu . . 20.000	Ion . . . 14.600	Mircea . 14.000
Vasile . 16.000	Vasile . 12.000	
Ilie . . . 10.000	Ilie . . . 7.000	<u>Lista 4.</u>
Toader . 8.000	Toader 5.000	Sorin . . 4.100
<u>54.000</u>	<u>38.600</u>	

Împărțind masele electorale, găsim numerile: 54.000, 27.000, 18.000, 14.000, 13.500, 38.600, 19.300, 12.866, 9.650. Cele patru numere mai mari sunt: 54.000, 38.000, 27.000, 19.300, deci 19.300 este împărțitorul comun, care intră de 2 ori în numărul 54.000, masa electorală a listei 1, și de 2 ori în numărul 38.600, masa electorală a listei 2, și atunci fiecare listă dă câte doi deputați, se înțelege că acei cari au voturi mai multe în fiecare listă.

În presupunerea noastră, deputații aleși ar fi:

Alecu	cu	20.000	voturi.
Vasile	„	16.000	„
Ion	„	14.000	„
Nicu	„	12.000	„

iar Mircea, de pe lista 3, care a întrunit 14.000 voturi, cu 2.000 mai mult decât Nicu de pe lista 2, nu se alege.

De aici vedem că interesul tuturor este să nu pue candidaturi izolate, căci mai niciodată un asemenea candidat nu poate izbuti în alegerile pentru Cameră.

Dacă doi candidați ar avea un număr egal de voturi, președintele trage la sorți cine să fie ales. Dacă două sau mai multe liste au mase egale, sunt aleși acei de pe amândouă listele cari au întrunit individual cele mai multe voturi, și când este egalitate între doi sau mai mulți candidați, tot sorțul hotărăște.

Dacă un candidat moare cu zece zile înainte de alegere, voturile ce le întrunește sunt socotite bune pe lista în care figurează mortul, și intră în calculul masei electorale, și mandatul de deputat care i s'ar fi convenit dacă a întrunit numărul de voturi cerut, se dă aceluși candidat de pe acea listă, care-i urmează în mod firesc, după numărul de voturi.

Candidații nealeși de pe fiecare listă, se rânduiesc după numărul de voturi ce au întrunit, și se numesc *deputați-supleanți*, și în caz când unul dintre deputații aleși demisionează, ori moare,

ori nu mai poate să fie deputat din altă pricină, nu se face, pentru locul lui, o altă alegere, ci se socotește deputat acel dintre supleanți care are mai multe voturi pe lista respectivă. Dacă și în locul acestui supleant trebuie să vie altul, vine acela care urmează pe acea listă, și numai dacă nu mai este supleant pe acea listă, vine rândul supleantului cu mai multe voturi de pe altă listă.

Aceasta este *reprezentarea proporțională*.

Alegeri parțiale pentru Cameră se fac numai când Adunarea deputaților invalidează alegerea dintr'o circumscripție; și când, din lipsă de supleanți, locurile nu pot fi completate. În acest din urmă caz, alegeri parțiale nu se fac, dacă vacanța se ivește în cursul celei din urmă sesiuni din legislatură.

Pentru alegerile de Senat nu este *reprezentare proporțională*, și acel care întrunește mai multe voturi, este proclamat senator.

Când se ivește vacanță la Senat, se fac alegeri parțiale.

În curs de 24 de ceasuri dela primirea rezultatului dela secțiunile și subsecțiunile de votare, se publică rezultatul general al alegerii din fiecare circumscripție. Biouroul electoral central dă fiecărui deputat sau senator ales un certificat care constată această alegere.

Greșelile pe care le-ar face biouroul electoral central în socoteala voturilor, le poate îndrepta numai Adunarea deputaților, care va declara ales pe cel în drept.

Pedepse pentru cei vinovați de diferite fapte săvârșite cu prilegiul alegerilor.

Alegerile trebuie să se facă cinstit, adică să fie cinstiți și alegătorii cum și acei cari ar avea interes să întrebuițeze viclenii, pentru anumite scopuri. De aceea se prevăd în lege pedepse pentru diferite fapte rele săvârșite cu prilegiul alegerilor.

Funcționarul, sau orice persoană însărcinată cu un serviciu public, care nu și-ar îndeplini vreuna din îndatoririle ce-i sunt impuse prin această lege, se pedepsește cu amendă, și în acelaș timp cu pierderea dreptului de a mai ocupa funcțiuni publice timp de doi ani.

Se pedepsesc acei cari vor încercă să dobândească certificate de alegători sub nume fals, sau în virtutea unor drepturi pe care știu că nu le au, precum și acei cari știind că nu au drept de vot, din pricina unei incapacități prevăzută în lege, nu vor spune aceasta și vor vota.

Cu închisoare și cu amendă se pedepsesc primarii cari vor elibera certificate de alegător cu rea credință, cetățenilor cari nu întrunesc condițiunile cerute de lege, sau nu vor elibera certificate celor în drept de a le primi.

Tot așa de aspru se pedepsește și acela care ar vota în baza unui certificat fals, care ar încercă să dobândească certificate de alegător în alte circumscripții decât cea a domiciliului său real, care ar încercă să voteze în două sau mai multe

circumscripții, sau s'ar prezentă cu certificatul unui alt alegător, și ar votă sau ar încercă să voteze. Acela care va ajută pe un asemenea alegător să săvârșească asemenea faptă, împrumutându-i certificatul său, capătă aceiaș pedeapsă.

Membrii biuroului electoral cari, cu rea credință, nu ar primî pe un alegător să voteze, pierd dreptul de a votă și de a fi eligibili, până la 2 ani, osebît că plătesc amendă.

Tot cu amendă se pedepsesc membrii biuroului cari, fără motiv justificat, nu se vor prezentă pentru a începe operațiunile electorale la ora fixată de lege, iar dacă, din cauza absenței lor nejustificată, s'a amânat alegerea, pe lângă amendă, mai sunt condamnați și la închisoare până la 6 luni, după cum se pedepsesc și dacă ar refuză să subscrie actele alegerii. In acest din urmă caz mai pierd și dreptul de a votă și de a fi eligibili, până la 6 luni.

Mai aspru este pedepsit acel care va sustrage buletine, va adăugă ceva pe ele, sau va cetî alte nume decât acele votate; un asemenea funcționar nedemn este pedepsit, și cu interdicția pe timp mărginit.

Se mai pedepsesc cu amendă și cu închisoare acei cari intră cu arme în sala alegerii, cari au cumpărat voturi sau și-au vândut votul; acei cari prin lovituri, violențe sau amenințări, vor fi făcut pe un alegător să voteze altfel de cum ar fi voit, sau îl vor fi împedîcăt de a merge la vot; acei cari, prin ultraj sau violențe asupra biurou-

lui electoral sau asupra unui membru, vor fi întârziat sau împedicat operațiunile electorale, sau au luat urna care cuprinde voturi nedespoiate.

Membrii biuroului cari ar viola scrutinul, sau agenții forței publice însărcinați cu paza urnei cari ar săvârși acest fapt, se pedepsesc cu închisoare până la zece ani, osebit de amendă.

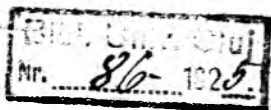
În toate cazurile în care legea electorală prevede pedepse, judecata poate, după împrejurări, să condamne pe vinevat și la pierderea dreptului de a fi alegător și eligibil până la cinci ani.

Dacă în timp de o lună dela proclamarea rezultatului alegerii, un vinovat de asemenea fapte nu este dat în judecată, acțiunea se prescrie, adică nu mai poate primi nici o pedeapsă.

Douăzeci de alegători împreună au dreptul să deie în judecată pe vinovați și să ceară pedepsirea lor.

Judecata se face de curtea cu jurați, și pentru asemenea abateri nu poate nimeni să fie ținut în prevenție.

Regulele despre care am vorbit, în aceste file, privesc alegerile care se fac în vechiul Regat; pentru țările care s'au alipit după războiu, sunt regule speciale, prevăzute în alte legi.

Pagini alese din Scriitorii români

Biblioteca periodică de popularizare

Ediată din fondul cultural al societății „Cartea Românească”

Fiecare număr de 32 pagini, costă 1 Leu.

- No. 35. *Al. Odobescu*: **Moșii, Răseala Românilor sub Horia.**
No. 36. *I. L. Caragiale*: **Schițe.**
No. 37. *D. Anghel*: **Nuvela și Amintiri.**
No. 38. *M. Sadoveanu*: **Nuvela și Povestiri.**
No. 39. *N. Bălcescu*: **Din Istoria lui Mihail Viteazul.**
No. 40. *P. Cerna*: **Poezii.**
No. 41. *Al. Vlahuță*: **Nuvela.**
No. 42. *M. Eminescu*: **Satire.**
No. 43. *C. Negruzzi*: **Proză.**
No. 44. *Vasile Alecsandri*: **Poezii Populare.**
No. 45. *Al. Odobescu*: **Mihnea Vodă cel rău.**
No. 46. *D. Bolintineanu*: **Legende istorice.**
No. 47. *Ion Creangă*: **Povestea lui Stan Pățitul.**
No. 48. *M. Eminescu*: **Poezii populare.**
No. 49. *I. L. Caragiale*: **Povestiri.**
No. 50. *Ion Ghica*: **Egalitatea. — Școala acum 50 de ani**
No. 51. *Al. Russo*: **Cântarea României.**
No. 52. *Gr. Alexandrescu*: **Fabule.**
No. 53—54. *V. Alecsandri*: **Istoria unui galben.**
No. 55. *P. Dulfu*: **Din povestea lui Făt frumos.**
No. 56. *Al. Donici*: **Fabule.**
No. 57. *P. Ispirescu*: **Povestiri.**
No. 58—59. **Pagini de**: *O. Goga, Coșbuc, Creangă, A. Păun etc*
No. 60. *O. Goga*: **Poezii.**
No. 61. *Ion Creangă*: **Amintiri din copilărie. I.**
No. 62. *Th. D. Speranță*: **Anecdote populare.**
No. 63. *Ion Creangă*: **Amintiri din copilărie, II.**
No. 64. *C. Sandu-Aldea*: **Povestiri.**
No. 65. *Ion Creangă*: **Amintiri din copilărie, III.**
No. 66. *Anton Pann*: **Judecata Strugurelui.**
No. 67. *S. Fl. Marian*: **Legendele ciocârliel.**
No. 68. *C. Negruzzi*: **Povestiri.**
No. 69. *Victor Vlad Delamarina*: **Poezii.**
No. 70. *Vasile Alecsandri*: **Pasteluri.**
No. 71. *M. Kogălniceanu*: **Din istoria Românilor.**
No. 72. *Al. Vlahuță*: **Poezii.**
No. 73. *I. L. Caragiale*: **Noaptea învierii.**
No. 74. *P. Ispirescu*: **Înșir'țe mărgăritari.**
No. 75. *D. Golescu*: **Însemnări din călătorie.**
No. 76. *St. F. Marian*: **Legendele Rândunicii.**
No. 77. *D. Anghel*: **Nuvela.**
No. 78. *I. Heliade Rădulescu*: **Poezii.**
No. 79. *C. Negruzzi*: **Povestiri.**
No. 80. *Poezii Văcărescu*: **Poezii.**

Trimițându-se banii cu mandat poștal, se expediază broșurile franco de Societatea „Cartea Românească”, Bul. Academiei, 3, București.

BIBLIOTECA CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE

SUB ÎNGRIJIREA REDACȚIONALĂ A D-LUI I. SIMIONESCU

Profesor Universitar și Membru al Academiei

Seria A. „Știința pentru toți“.

- No. 1. **Omul primitiv** *Cum eră*, de Prof. I. Simionescu.
- No. 2. **Viața omului primitiv**, „ „ „ „
- No. 3. **Gazurile naturale**, „ „ „ „
- No. 4. **Albinele**, de T. A. Bădărău:
- No. 5. **Diabetu, ingrășarea și gălbănirea** de Dr. M. Căhănescu-Carlsbad.
- No. 6. **Bazele vizibile și invizibile** de C. Gheorghiu
- No. 7. **Viața microbilor** de Dr. I. Gheorghiu.
- No. 8. **Furnicile** de T. A. Bădărău.

Vor apărea:

- Viața plantelor**, de I. Simionescu.
- Electricitatea**, de Dr. Hurmuzescu.

Seria B. „Sfaturi pentru gospodari“.

- No. 1. **Îngrijirea pasărilor**, *Boalele lor*, de C. S. Motas.
- No. 2. **Despre tovarășii**, de preot C. Dron.
- No. 3. **Scarlatina și alte boale molipsitoare**, de Dr. I. Gheorghiu.
- No. 4. **Livada din sâmburi**, de C. Gheorghiu.
- No. 5. **În jurul casei**, de M. Lupescu.
- No. 6. **Casa**, de Prof. I. Simionescu.
- No. 7. **Morcovul și alte legume**, de P. Roziade.
- No. 8. **Sifilisul și oftica**, de Dr. Emil Gheorghiu.
- No. 9. **Temelul îmbunătățirii vitelor**, de D. G. Chițoiu.
- No. 10. **Votul obțeso**, de A. Gorovei.

Vor apărea:

- Creșterea poroilor**, de A. Oescu.
- Boalele viței de vie**, de Dr. E. Russ.
- Grâul**, de G. Cotca.

Seria C. „Din lumea largă“

- No. 1. **Uraina**, de G. Nastase asistent universitar.
- No. 2. **Cehoslovaacia**, de Prof. I. Simionescu.
- No. 3. **Munții apuseni**, de Prof. M. David.
- No. 4. **Finlanda**, de Prof. I. Simionescu.
- No. 5. **Bucovina**, de Prof. I. Simionescu.
- No. 6. **Basarabia**, de G. Nastase.

Vor apărea:

- Din Svițera** de G. Murgur.
- Munoa în Olanda**, de Ap. Culea.
- Prin pădurile Africei**, de G. Munteanu-Râmnic.

Seria D. „Știință aplicată“

Vor apărea:

- No. 1. **Fabricarea săpunului** de A. Schorr.
- No. 2. **Motorul Diesel**, de Ing. Casseti.
- No. 3. **Industria parfumului**, de E. Severin.
- No. 4. **Tipărirea cu linotip**, de Ing. Dobrovici.
- No. 5. **Industria frigului**, de I. Matei.

În fiecare săptămână va apare câte un număr ce va cuprinde 32 pagini cu fig. și se va vinde cu 2 Lei.

Se pot face abonamente pentru 25 numere, trimițând 45 lei prin mandat poștal la Societatea „Cartea Românească” București Bulevardul Academiei 3.

De vânzare la toate librăriile și depozitarii de gazete din țară.